

คู่มือประชาชนเพื่อป้องกัน โรคไข้เลือดออก

โดย

กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนค่า
อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

โทร 044-002102

ยุงลายแมลงร้ายดึกดำบรรพ์ที่มีมนุษย์ได้

การแพร่ระบาดของ โรคไข้เลือดออก กำลังเป็นปัญหาใหญ่สร้างความหัวดกลัวให้กับผู้คนทุกเพศทุกวัย ขณะนี้พบว่ามีการ ระบาดอยู่ทั่วไปแทบทุกจังหวัด รองลงมาคือ ภาคใต้ ภาคเหนือ และภาคอีสาน จนเกิดความเป็นห่วงกันว่าหากยังไม่สามารถควบคุมการแพร่ระบาดได้ อาจทำให้ผู้ป่วยไข้เลือดออกสูงสุดในรอบปีที่ผ่านมา

การแพร่พันธุ์ของยุงลาย

ยุงลายเป็นยุงที่ไม่ชอบแสงแดดและลมแรง ตั้งน้ำในจึงมักบินไปไม่เกิน 50 - 80 เมตร นอกจากนี้ยังพบว่ามียุงลายชูกชุมในถุงฟัน เพราะมีอุณหภูมิและความชื้นเหมาะสมแก่การแพร่พันธุ์ ส่วนในถุงอื่น ๆ พบรากชุนของยุงลายลดลงเล็กน้อย

วิธีการเก็บไข้เลือดออก

● แหล่งที่อยู่ของยุงลาย

โดยทั่วไป ยุงลายจะอาศัยและวางไข่ในแหล่งน้ำที่ใสและน้ำลึก เช่น กระถางต้นไม้ ข้าวโพด หรือกระถางต้นไม้ต่างๆ ที่อยู่ในบ้านมากกว่าแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

อาการผู้ป่วยโรคไข้เลือดออก

ผู้ป่วยไข้เลือดออกจะมีไข้สูงโดยประมาณ 2-7 วัน ปวดศีรษะ ปวดเมื่อตามตัว ส่วนใหญ่จะมีอาการหน้าแดง มีจุดแดงๆ หรือจุดเลือดออกเล็กๆ ที่แขน ขา รักแร้ และตามลำตัวบางรายมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เนื้ออาหารกระสับกระส่าย มือเท้าเข็น ผู้ป่วยมีภาวะซึ่อกล้าไม่ได้รับการรักษาอาจเสียชีวิตภายใน 12-24 ชั่วโมง

การดูแลรักษาเมื่อเป็นไข้เลือดออก

โดยทั่วไปจะรักษาตามอาการและความรุนแรง
ถ้าอาการไม่รุนแรงจะหายได้เอง โดยไม่ต้องใช้ยา.rักษา
ในรายที่มีอาการรุนแรงให้รักษาตามอาการ ดังนี้

- + ถ้าผู้ป่วยมีไข้สูง ควรใช้ผ้าชุบน้ำเย็นตัวเพื่อลดไข้
และป้องกันอาการชาจากไข้สูง
- + หากจำเป็นต้องให้ยาลดไข้ ควรใช้ยาพาราเซตามอล ห้ามให้ยาแอสไพริน เพราะจะทำให้เส้นเลือดประ파ะแตกง่าย
- + ถ้าผู้ป่วยมีอาการอ่อนเพลียหรือขาดื้าน้ำให้ดื่มน้ำผลไม้หรือน้ำตาลเกลือแร่น้ำเชื่อมฯ
- + ให้รับประทานอาหารอ่อนๆ ย่อยง่าย เช่น ข้าวต้ม โจ๊ก นม น้ำหวาน
- + ติดตามอาการอย่างใกล้ชิด ถ้าเกิดอาการนำขึ้นคือ ปัสสาวะน้อยลง กระสับกระส่าย มือเท้าเย็น รอบปากเขียว พร้อมๆ กับ ไข้ลดลง ให้รับน้ำส่องโรงพยาบาลทันที

การป้องกันโรคไข้เลือดออก

- ❖ หลีกเลี่ยงไม่ให้ยุงลายกัด โดยให้เด็กนอนการมุ้งในเวลากลางวันหรือไม่เข้าไปอยู่ในที่มีด้วยอับชีน
- ❖ ทำลาย ยุงตัวแก่ โดยการพ่นหมอกควันและให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่
- ❖ ทำลายแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายโดย
 1. ปิดฝาภาชนะเก็บน้ำให้มิดชิด
 2. ใส่ปลากินลูกน้ำ เช่น ปลาทางนกยุงหรือปลาดันภาชนะเก็บน้ำที่ปิดฝาไม่ได้
 3. ทำลายภาชนะที่มีน้ำขังหรือไม่ใช้แล้ว
 4. ใส่กรวยอะเบท เกลือ น้ำส้มสายชู หรือผงซักฟอก ลงในงานรองตู้กับข้าหรือภาชนะที่มีน้ำขัง
 5. หมั่นตรวจสอบลูกน้ำยุงลายในภาชนะที่มีน้ำขังทั้งในและนอกบ้านทุก 7 วัน ถ้าพบให้ทำลายทันที

สาระน่ารู้

- สามารถรู้ว่าเป็นไข้เลือดออกตั้งแต่วันแรกหรือไม่
 - ใน 1-2 วันแรกจะไม่สามารถแยกจากโรคอื่นๆ ได้ จำเป็นต้องนัดมาตรวจร่างกายและอาศัยการตรวจเลือดค่ะ
- จะรู้ได้อย่างไรว่าเป็นไข้เลือดออก
 - ผู้ป่วยจะมีไข้สูงโดย ปวดศีรษะ ปวดเมื่อยตามตัว มีอาการหน้าแดง มีจุดแดงๆ หรือจุดเลือดออกเล็กๆ ตามแขน ขา รักแร้ และลำตัว
- หากรักษาแล้วมีจุดเลือดจะเป็นไข้เลือดออกทุกรายหรือไม่
 - ไม่จริงทุกราย มีเชื้อโรคมากmany ที่ทำให้เกิดจุดเลือดออกแบบไข้เลือดออกได้ เช่น กัน
- เมื่อทราบว่าเป็นไข้เลือดออกแล้วต้องดูแลอย่างไร
 - รักษาตามอาการ เช่น ถ้ามีไข้สูงควรให้รับประทานยาพาราเซตามอล เช็คตัวบ่อยๆ ด้วยน้ำอุ่น ให้รับประทานอาหารอ่อนๆ และเฝ้าติดตามอาการนำก่อนซึ่งเพื่อช่วยเหลือได้ทันเวลา